

ยาสีฟันราคาแพง.....ดีจริงหรือ ?

นำเสนอเมื่อ : 9 ต.ค. 2552

หลายคนอาจสงสัยว่า ยาสีฟันในท้องตลาดมีมากมายหลายยี่ห้อ และราคาก็แตกต่างกันมากมาย ตัวอย่างเช่น ยาสีฟันหลอดขนาดกลาง 100 กรัม มีราคาตั้งแต่ 21 บาทไปจนถึง 175 บาท หรือยาสีฟันหลอดขนาดครอบครัว 160 กรัม ก็จะมีราคาแตกต่างกันตั้งแต่ 32 บาทไปจนถึง 250 บาท ราคาแตกต่างกันเกือบ 9 เท่า แล้วจะเลือกไชยาสีฟันแบบไหนดีละ ถึงจะคุ้มค่าสมราคาที่ต้องจ่ายเงินไป

ทันตแพทย์ ดร.ธงชัย วชิรโรจน์ไพศาล หัวหน้าภาควิชาทันตกรรมชุมชน คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าววา

แต่เดิมการใช้ยาสีฟันมีวัตถุประสงค์เพียงแค่ช่วยเสริมประสิทธิภาพการแปรงฟันใหม่มีการกำจัดเอาแผ่นคราบจุลินทรีย์ออกได้ง่ายขึ้น ต่อมาก็มีการเติมสารต่าง ๆ เพื่อหวังผล เช่น การเติมฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ เติมสารที่มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรคเพื่อลดการอักเสบของเหงือก จนปัจจุบันนี้มีการเติมสารต่าง ๆ มากมาย มีการโฆษณาประชาสัมพันธ์จนประชาชนสับสนว่าจะเลือกไชยาสีฟันแบบไหนดี

ส่วนประกอบพื้นฐานหลักของยาสีฟัน ก็จะมี

1. ผงขัดที่ละเอียดเพื่อเป็นตัวขัดสีให้แผ่นคราบจุลินทรีย์และคราบต่าง ๆ ที่ติดอยู่ที่ตัวฟันหลุดออก

2. สารทำให้เกิดฟองเพื่อให้คราบฟันหลุดออกได้ง่าย

3. สารแต่งกลิ่นและรสเพื่อให้น่าใช้ และรู้สึกสดชื่น แต่ไม่ได้หมายความว่า จะลดกลิ่นปากได้

4. สารเพิ่มความชื้นเพื่อให้ยาสีฟันไม่แห้ง มีความชุ่มชื้น

5. สารทำให้ยาสีฟันข้น มีลักษณะเป็นครีม

และ 6. สารกันบูดเพื่อให้สามารถเก็บยาสีฟันได้นาน

ส่วนประกอบพื้นฐานทั้ง 6 นี้ยาสีฟันชนิดครีมเกือบทุกยี่ห้อจะมีเหมือนกัน

ส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้ยาสีฟันแต่ละชนิดมีคุณสมบัติแตกต่างกัน ได้แก่ สารฟลูออไรด์ สารฆ่าเชื้อโรค สารหรือผงขัดฟันที่ทำให้ฟันขาว สารที่ลดอาการเสียวฟัน สารสมุนไพร ฯลฯ

กลุ่มยาต้านพิษผสมฟลูออไรด์ เป็นยาต้านพิษที่เหมาะสมสำหรับทุกคน โดยเฉพาะในเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีฟันผุหรือเกิดฟันผุได้ง่าย ในทางวิชาการเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลก ว่าสามารถป้องกันฟันผุได้ และองค์การอนามัยโลกก็ให้คำแนะนำประชาชนให้ใช้ยาต้านพิษฟลูออไรด์เป็นหลัก ปริมาณฟลูออไรด์ในยาต้านพิษสำหรับผู้ใหญ่จะมีอยู่ 1,000 ส่วนในล้านส่วน หรือ 1,000 พีพีเอ็ม และ 500 พีพีเอ็ม สำหรับเด็ก เหตุผลที่ยาต้านพิษเด็กมีปริมาณความเข้มข้นเพียงครึ่งเดียว เพื่อลดความเสี่ยงที่เด็กจะกลืนยาต้านพิษทำให้ได้รับฟลูออไรด์เกิน

กลุ่มยาต้านพิษที่ผสมสารฆ่าเชื้อโรคที่เป็นสารเคมีหรือสารสมุนไพร เช่น ไตรโคลซาน ไทมอล น้ำมันกานพลู คาโมไมล์ พิมเสน การบูร ชะเอมเทศ สารเหล่านี้จะมีฤทธิ์ฆ่าเชื้อโรค ลดการอักเสบ สมานแผล ในคนที่ เป็นโรคเหงือกอักเสบไปแล้วจะรู้สึกว้าว เหงือกกระชับแน่นขึ้น ไม่อักเสบบวมแดงอย่างที่เคยเป็น ทำให้ปัจจุบันยาต้านพิษสมุนไพรมีส่วนแบ่งการตลาดสูงถึง 26%

ข้อด้อย คือ ไม่มีฟลูออไรด์ ทำให้ไม่สามารถป้องกันฟันผุได้
ในเด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีฟันผุได้ง่ายไม่ควรใช้ยาต้านพิษสมุนไพร
หรือถ้าจะใช้ก็ต้องเลือกยาต้านพิษสมุนไพรที่ผสมฟลูออไรด์
อย่างไรก็ดีผู้ที่มีโรคปริทันต์อักเสบแล้วใช้ยาต้านพิษกลุ่มนี้ อาจทำให้เหงือกส่วนบนมีการอักเสบลดลงแต่ส่วนเหงือกลึก ๆ หรือในกระเปาะปริทันต์ยังมีอาการอักเสบอยู่ ทำให้อาจมีอาการบวมเกิดขึ้นได้ภายในกระเปาะ ปริทันต์ ดังนั้นยาต้านพิษที่ลดการอักเสบของเหงือกมีประโยชน์แต่ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ ด้วย

กลุ่มยาต้านพิษที่ลดอาการเสียวฟัน จะมีการใส่สารเคมีบางตัว เช่น สตอนเทียม คลอไรด์ หรือ โพแทสเซียมไนเตรท เพื่อไปปิดรูเล็ก ๆ ที่เนื้อฟัน ทำให้ลดอาการเสียวฟันได้ แต่ในกรณีที่คอฟันสึกไปลึกมาก เนื่องจากมีการใช้แปรงสีฟันที่แข็งมาก แปรงฟันแรง และแปรงฟันผิดวิธี ถ้าใช้ยาต้านพิษลดเสียวฟันแล้วไม่เสียวฟัน และยังคงพฤติกรรมการแปรงฟันแบบเดิมอยู่ อาจจะมีการสึกของคอฟันไปเรื่อย ๆ จนทะลุโพรงประสาทฟันได้ ดังนั้น การใช้ยาต้านพิษลดการเสียวฟันต้องหาสาเหตุที่ทำให้เกิดเสียวฟันรวมด้วย จึงจะแก้ที่ต้นเหตุได้จริง

กลุ่มยาต้านพิษที่ทำให้ฟันขาว มีการใช้ผงขัดที่หยาบเพื่อให้ขัดเอาคราบสีต่าง ๆ ที่ติดอยู่บนตัวฟันออก รวมทั้งอาจมีการใส่สารเคมีที่มีฤทธิ์ฟอกสีฟันอ่อน ๆ ซึ่งการใช้ผงขัดที่หยาบผสมลงในยาต้านพิษอาจทำให้มีการขัดเอาผิวฟันออกมากเกินไป ทำให้เคลือบฟันสึกและบางลง รวมทั้งสารเคมีที่มีฤทธิ์ฟอกสีฟันอ่อน ๆ อาจมีอาการระคายเคืองต่อเนื้อเยื่อในช่องปากได้ จึงควรเลือกใช้ด้วยความระมัดระวัง สีของฟันธรรมชาติในคนไทยมักจะมีสีเหลืองอ่อน ๆ เป็นธรรมชาติอยู่แล้ว เราน่าจะพึงพอใจในสิ่งที่เราเป็นอยู่ ขอให้ฟันสะอาดแข็งแรง เหงือกแข็งแรงก็น่าจะเพียงพอแล้ว

กลุ่มสุดท้ายที่มีการโฆษณาว่า เป็นยาต้านพิษที่ลดกลิ่นปาก หรือใช้กลางคืนเพื่อลดกลิ่นปากตอนเช้า จากรายงานทางวิชาการ ที่มีอยู่ในขณะนี้ ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าลดกลิ่นปากได้จริงหรือไม่ การใส่สารเคมีหรือสารสมุนไพรต่าง ๆ ที่คาดหวังว่าจะฆ่าเชื้อโรคที่ทำให้เกิดกลิ่นปากนั้นไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะว่าเชื้อโรคที่ทำให้เกิดกลิ่นปากนั้นทนต่อสารเคมีหรือสมุนไพรที่ฆ่าเชื้อได้ดี ในคนที่ มีกลิ่นปากจำเป็นที่จะต้องตรวจวิเคราะห์ว่า มีกลิ่นปากจริงหรือไม่ สาเหตุมาจากอะไร

ท้ายนี้ขอแนะนำให้ใช้ยาต้านพิษที่มีฟลูออไรด์เป็นหลัก

เพราะว่ามีผู้ซัดเงินในการป้องกันฟันผุได้ และราคาไม่แพง แต่ถ้าต้องการคุณสมบัติอื่น ๆ เพิ่มเติม ก็เลือกใช้ได้ตามต้องการ ที่สำคัญที่สุดนอกจากไชยาสีฟันที่มีคุณสมบัติเพิ่มเติมแล้วจะต้องแก้ไข หรือรักษาที่สาเหตุรวมด้วยจึงจะมีประโยชน์ ไม่เกิดโทษภายหลัง เช่น ถ้ามีเสียวฟันก็ไชยาสีฟันลดเสียวฟันและไปรับการอุดคอฟันที่เสียวด้วย เมื่ออุดคอฟันเสร็จแล้วก็ไม่จำเป็นต้องไชยาสีฟันลดเสียวฟันต่อไปอีก

ในคนที่ฟันโรครีทันต์อักเสบก็ต้องรักษาโรครีทันต์เป็นหลัก และถ้าคิดว่าแปรงฟันได้สะอาดไม่พอก็สามารถไชยาสีฟันสมุนไพรหรือยาสีฟันที่มีสารฆ่าเชื้อโรคช่วยลดอาการอักเสบที่เกิดขึ้น ส่วนเรื่องราคาก็ต้องพิจารณาเอง ว่า ราคาแค่ไหนเหมาะสมกับตัวของตนเอง

ข้อมูลจาก เดลินิวส์